

V létě 1983 už byl Hough místem, kam nebylo radno chodit, pokud byl člověk běloch. Samozřejmě také černoši měli zóny, které pro ně byly nebezpečné. Bylo pro ně třeba lepší se vyhnout „malé Itálii“, kde v pouličních kavárnách popíjeli espresso stárnoucí příslušníci někdejší clevelandské mafie a bílí mladíci napadali černochoy, kteří se odvážili vkročit na jejich teritorium.

Místy jako Hough se jen projíždělo, aby se člověk dostal z předměstí do centra – po Chester Avenue nebo Superior Avenue. Do postranních ulic se ale neodbočovalo. Nebo tak mi to aspoň bylo řečeno. Manžel, který pracoval ze začátku jako policejní reportér, mi radil, ať nezastavuju ani na červenou, kdybych se náhodou vracela domů až pozdě večer.

Ten první rok jsem se občas cítila jako dítě, které poslouchá pohádky o nebezpečích, jaká číhají v okolních lesích. Jeď rovnou do práce, Karkulko, a nezastavuj, nebo tě sežere vlk.

Co jsem věděla? Deset let jsem prožila v Minneapolis-St. Paul, kde se zdálo, že veškerá černošská populace je zpěvák Prince a asi tak pár desítek dalších lidí. Jedna černošská kolegyně, reportérka, která se nedávno přistěhovala z Texasu, jednou přišla do redakce a říkala, že prý na ulici zahlédla pár černochoů, tak se na ně pověsila a sledovala je v autě, aby zjistila, kde vlastně ti místní černoši žijí. Po roce odjela. „Tohle místo je prostě příliš bílé,“ řekla, když se s námi loučila.

V Clevelandu, jak se ukázalo, byla blesková přepadení v autech ještě to nejmenší. Když jsem se šla poohlédnout po bytu na Cleveland Heights, domácí mě varoval před epidemií krádeží automobilů. Stáli jsme v obývacím pokoji, sluneční paprsky dopadaly na vyleštěné dřevěné parkety a on mi vyprávěl, že jedna z žen, které tady bydlí, si právě koupila BMW a já bych o tom měla uvažovat také.

„Jezdívala mercedesem,“ říkal, „ale to je jedna ze značek, které oni rádi berou. Pro ženu trochu nebezpečné. BMW jsou stejně dobrá auta, ale nejsou pro ně tak lákavá.“

Evidentně neměl představu o tom, kam se na platovém žebříčku řadí novináři.

Pondělí 9. července 1984

Je pět patnáct, když zastavuju na parkovišti u Case Western. Běžím k divadlu Eldred Hall a trochu klopýtám na podpatcích a ve lněné sukni, kterou jsem si ráno vzala, abych vypadala profesionálně. Když tam dorazím, dveře jsou otevřené. *Třeba pořád ještě zkoušejí a ani si nevšimli, že jdu pozdě.* Vyběhnu po schodech do malého foyer v prvním patře a nahlédnu do divadla.

Je prázdné. Nikde nikdo.

Sakra. Jsou pryč.

Musela jsem to říct nahlas, protože ze stínů na odpočívadle se ozvalo: „Říkali, že máte pár minut počkat. Hned budou zpátky.“

Chlapík, který to řekl, se opírá o zeď a kouří. Je šlachovitý, ne o moc vyšší než já, má na hlavě afro a brýle velikosti talířů s plastikovými obroučkami, podobné jako já. Máme osmdesátá léta, desetiletí obřích brýlí.

„Fakticky?“ říkám. „Tak fajn.“

Čekám. Zůstávám při tom na své straně toho malého před-sálí. Cítím se rozpačitě, jako kdybych měla říct ještě něco, ale on taky nic neříká. Napadá mě, že bych ho mohla poprosit o cigaretu, i když vlastně moc nekouřím. Kouřila jsem, od pr- váku na vysoké – cigarety jsem schovávala v kovové lékárnice – až do svých dvaadvaceti, kdy můj táta, silný kuřák,

v sedmačtyřiceti umřel na infarkt. Den po pohřbu jsem toho nechala, i když jsem často žebrale o cigaretu, pokud jsem byla někde v baru nebo ve společnosti, kde se kouřilo.

Chystám se, že si o jednu řeknu, ale v tom v kouři, který se vine přes celou halu, najednou ucítím mentol. Tak nic. Mentol tedy nemusím.

Uplyne dalších pár minut. Zamáčkne cigaretu na podlaze a z balíčku si vytáhne další. Koolsky.

Když si ji zapaluje, rozhodnu se, že už jsem čekala dost dlouho, a obrátím se, že sejdu po schodech dolů.

„Dělám tu osvětlovače,“ řekne mým zádům, mírným tónem. „Nechcete se podívat, co dělám?“

V hlavě mi blikne žluté varovné světlo: *Bacha. Toho chlapa neznáš.*

Ignoruju je. Je to jen záblesk a já jím projedu stejným způsobem, jako jsem projížděla na oranžovou cestou sem po Euclid Avenue.

„Tak jo,“ řeknu.

Dveře do divadelního sálu jsou zavřené. Otevřu je a projdu jimi do temného divadla a do druhé části svého života.

Procházím úzkou uličkou vpravo a vystoupám po třech schodech na scénu, s tím chlapíkem v závěsu.

Otočím se a podívám se na osvětlení. Světla nad scénou jsou vypnutá. Svítí jen ta v sále. „Měl bych je zapnout,“ říká. Ale ani se nehne.

Najednou mi tělem projede vlna živočišného strachu a hned nato cítím příliv adrenalinu. Až se mi zatočí hlava.

Tohle není dobré, napadne mě. Vlastně je to blbé. Hodně blbé. Vypadni odtud. Ale hned.

„Myslím, že raději počkám venku,“ říkám. Pořád zdvořile. Slušné děvče.

Je mi jasné, že je pozdě, vteřinu před tím, než mě sevře ze zadu a ruce mi přitiskne k tělu, takže se nemůžu pohnout.

Snažím se křičet. Chci křičet. Mělo by to být přirozené: Nebezpečí vyvolává strach a člověk křičí.

Moje tělo si ale myslí něco jiného. Panika mě ovládne natolik, že se mi hrdlo úplně sevře, takže nevydám ani hlásku. Jediné, co ze sebe dostanu, je přiškrcené: „Ne“. Vlastně to skoro jen zašeptám.

„Buď zticha,“ říká.

Cítím na krku kov, pomalu mi přejíždí pod čelistí. Ostrý hrot se tiskne do kůže.

Ztuhnu, už se nesnažím křičet. Moje pozornost se soustřeďuje na jediné místo, na ten malý hrot studeného kovu v blízkosti mé pulzující tepny.

Má nůž. On má nůž. Tahle myšlenka mi tepe v krvi, rychlostí sto úderů za minutu.

„Prosím, nedělejte to,“ říkám. „Chcete peníze? Chcete moji kabelku? Vezměte si, co chcete, jenom mi, prosím, neublížujte.“

„Tak buď hezky zticha,“ říká a jeho hlas zní klidně, konejšivě, jako by mluvil k dítěti, které se právě probudilo ze zlého snu.

Postrčí mě za průsvitnou tylovou oponu, která vzadu uzavírá scénu, a pak mě tvrdě přitiskne k betonové zdi, s rukou na mé puse. Ukáže mi ten nůž. Vlastně to není nůž, je to půlka dlouhých krejčovských nůžek, těch s černou rukojetí a ostrou špičkou. Improvizovaná dýka.

„Teď bych tě mohl zabít,“ říká, pořád klidně, jako by oznamoval, že mi skočí pro kávu. „Ale nezabiju tě, když uděláš, co ti řeknu.“

Přestanu dýchat. Počkat. *Zabít mě?*

Svět se mi scvrkne na ten maličký, tichý prostor za průsvitnou oponou. Nic víc neexistuje.